



Наукові перспективи
Видавнича група



АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ У СУЧАСНІЙ
НАУЦІ

№8(26)

2024

*Серія: історія та
археологія,
державне
управління,
економіка,
педагогіка,
техніка,
право*



*Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління
Асоціація науковців України
Науковий парк Національного Авіаційного Університету*



у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Актуальні питання у сучасній науці»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка»,
Серія «Державне управління», Серія «Техніка»,
Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 8(26) 2024

Київ – 2024

*Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration
Association of Scientists of Ukraine
Scientific Park of the National Aviation University*



within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

«Current issues in modern science»

*("Pedagogy" Series, "Law" Series, Economy Series,
"Public Administration" Series, "Technology" Series,
"History and Archeology" Series)*

Issue № 8(26) 2024

Kyiv – 2024

«Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 8(26) 2024. С. 1294.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія Серія КВ № 25116-15056Р.



Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із з права (спеціальність - 081 Право), економіки (спеціальність - 076 Підприємництво та торгівля), педагогіки (спеціальність - 014 Середня освіта) та державного управління (спеціальність - 281 Публічне управління та адміністрування).

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2023 № 185 журналу присвоєно категорію "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія)

Рекомендовано до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 12.08.2024, № 5/8-24).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), Міждержавної гільдії інженерів консультантів, громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання».

Журнал публікує оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, техніки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір. Цільова аудиторія: науковці, працівники вищих навчальних закладів та наукових інституцій, здобувачі вищої освіти, а також фахівці тематики журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.



Головний редактор: Даниїл Олександр Іванович - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Балабасва (Дорошенко) Катерина Вікторівна - кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Бельська Тетяна Валентинівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Гбур Зоряна Володимирівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Герасименко Юлія Сергіївна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України (Біла Церква, Україна)
- Дегтяр Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)
- Закієв Іслам Муса-Огли - старший науковий співробітник кафедри підтримання льотної придатності авіаційної техніки Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Іванченко Євгенія Вікторівна — кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

- Ігнатович Сергій Ромуальдович - доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- Кавіліна Ганна Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Кардаш Оксана Любомірівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматичної, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Карусевич Михайло Віталійович - доктор технічних наук, професор, професор кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Катеринчук Іван Степанович - доктор технічних наук, професор кафедри телекомунікаційних та інформаційних систем Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Кінзерявий Василь Миколайович — кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Ковтун Владислав Юрійович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Корченко Анна Олександрівна — доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Корченко Олександр Григорович — доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охорони здоров'я Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Крижина Наталія Павлівна – доктор наук державного управління, професор, Заслужений лікар України, директор Навчально-Наукового медичного інституту Київського міжнародного університету (Київ, Україна)
- Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
- Маслак Тетяна Петрівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Ніколас Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методикі її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України (Львів, Україна)
- Огієнко Альона Володимирівна - доктор економічних наук, доцент кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

- Оніщенко Наталя Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)
- Орлова Наталя Сергіївна — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Київ, Україна)
- Павлова Олена Миколаївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- Сидоренко Вікторія Миколаївна —асистент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Сирник Ярослав - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
- Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- Терещенко Юрій Матвійович — доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в області науки і техніки України, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Титко Анна Василівна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Хохлачова Юлія Євгенівна — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталя Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Якушенко Олександр Сергійович — кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.



ЗМІСТ

СЕРІЯ «Економіка»

Busareva T.H. <i>COMPARISON OF CHARACTERISTICS OF "INTELLECTUAL" AND "CREATIVE" TNCS</i>	17
Skorobohatov O.S. <i>PROBLEMS AND SOLUTIONS IN AUTOMATION OF BUDGETING IN MULTI-INDUSTRY COMPANIES</i>	30
Бабіч О.О., Марчук С.В., Макуха Т.О. <i>ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КОМПЛІАЄНСУ ЯК ФАКТОР ПОКРАЩЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	44
Бірюков Я.В. <i>ЕНЕРГЕТИЧНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</i>	53
Венгер К.О. <i>БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР ЯК ОСНОВА ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ</i>	64
Волощук Т.В. <i>РАМКОВІ ПРОГРАМИ ЄС ЯК ЗАСІБ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА РОЗРОБОК</i>	75
Гордій О.А. <i>ІНВЕСТИЦІЙНО - ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ</i>	86
Лола В.В. <i>СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (НА ПРИКЛАДІ ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ)</i>	102
Лункевич В.В., Тумановський О.В. <i>ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ</i>	113



Корновенко С.В. <i>КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ І. КАНТА</i>	615
Кругляк К.Б. <i>ІНСТИТУТ СТОРІН У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ</i>	625
Наливайко О.І. <i>СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ, ЄС ТА США У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ</i>	637
Петренко С.В. <i>ОКРЕМІ АСПЕКТИ КОРДИНАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З ВИКОРИСТАННЯМ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ</i>	647
Приварський Ю.Ю. <i>ІНСТИТУТИ СУЧАСНОГО МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА У КОНТЕКСТІ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ І ВИМОГ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ</i>	662
Ходанович В.О., Варенья Н.М., Ромашко С.М. <i>СТРАТЕГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ</i>	676
Шаповал Л.І., Полішко Н.Л. <i>ПРО ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЛІ ОПІКУНА (ПІКЛУВАЛЬНИКА) В УКРАЇНІ, ФРАНЦІЇ ТА ШВЕЙЦАРІЇ</i>	693

СЕРІЯ «Педагогіка»

Kovalenko I.V. <i>PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES: STRATEGIES FOR OVERCOMING COMMUNICATION BARRIERS AND ANXIETY OF SPEAKING FOREIGN LANGUAGE</i>	705
Kovalenko I.V. <i>TEACHING A FOREIGN LANGUAGE IN THE CONTEXT OF INCLUSIVE EDUCATION: ADAPTING ACTIVITIES AND MATERIALS FOR STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS</i>	718
Rybinska Yu.A., Sarnovska N.I., Falko R.V., Kolesnykova A.E. <i>PHENOMENON OF BULLYING AND CYBERBULLYING IN THE MODERN EDUCATIONAL AREA OF UKRAINE</i>	730
Zadorozhna O.M., Mordous I.O., Revin F.H. <i>STEM AS AN INTEGRAL PART THE SCIENCE EDUCATION CURRICULUM</i>	748



Гайчук В.В. <i>ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ ДО КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ, ЯК АКТУАЛЬНА МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ПРОБЛЕМА</i>	759
Гайчук В.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДИЗАЙНЕРА З КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ</i>	770
Гайчук В.В. <i>ПРОБЛЕМА ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ РОЗВИТКУ МІЖОСОБИСТІСНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СИСТЕМІ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ОСВІТИ</i>	779
Гляненко К.А. <i>ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ</i>	789
Клочок О.М. <i>ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ В УКРАЇНІ: ОГЛЯД НАЙКРАЩИХ ПРАКТИК</i>	798
Кобильник Т.П., Пазюк Р.І., Жидик В.Б. <i>МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІНФОРМАТИКА)»</i>	811
Коломієць І.І. <i>ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЗАСТОСУВАННЯ ОСВІТНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ</i>	825
Кондрацька Л.В., Кривошей К.Ю. <i>МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я</i>	836
Кулик О.Д., Овсієнко Л.М. <i>АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ</i>	850
Марюхна В.В. <i>ВПЛИВ СИНЕРГІЇ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК НА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАГІСТЕРСЬКІЙ ПІДГОТОВЦІ</i>	861
Мотика С.М. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ, ЗМІСТ ТА МЕТОДИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПСИХОЛОГІВ ДО ВИКОНАННЯ СВОЇХ ОBOB'ЯЗКІВ В БОЙОВИХ УМОВАХ</i>	873



УДК 378.14

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8\(26\)-850-860](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8(26)-850-860)

Кулик Олена Дмитрівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української лінгвістики і методики навчання, Університет Григорія Сковороди в Переяславі, вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав, 08401, тел.: (066) 754-73-70, <https://orcid.org/0000-0001-9116-4403>

Овсієнко Людмила Миколаївна доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри української мови Факультету української філології, культури і мистецтва, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, вул. Левка Лук'яненка, 13 Б, м. Київ, 04207, тел.: (066) 641-73-61, <https://orcid.org/0000-0002-8450-7305>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У науковій студії йдеться про те, що глобалізація освіти за низки переваг породжує й чимало проблем у практиках дотримання академічної доброчесності: конкуренція між закладами освіти зумовлює розбіжності в етичних стандартах; загострює питання верифікації знань / навчальних досягнень; спричинює порушення етичних норм у дослідницькій діяльності; призводить до зростання випадків академічного шахрайства й ін. Авторки наукової студії ставили за мету виявити та проаналізувати наявні проблеми, окреслити шляхи забезпечення академічної доброчесності в умовах глобалізації освіти. У результаті дослідження дійшли висновків, що подолання проблеми: 1) розбіжностей в етичних стандартах різних культур можливе за умови переорієнтування освітніх систем низки країн від запам'ятовування та відтворення інформації до активного навчання, яке включає критичне мислення, самостійну роботу та творчий підхід; 2) верифікації знань / навчальних досягнень – встановлення загальноприйнятих міжнародних стандартів оцінювання, які дають змогу визначити рівень навчальних досягнень студентів із різних країн і освітніх систем, використання різних методів оцінювання, які враховують культурні, етичні й лінгвістичні особливості студентів і викладачів із різних країн, застосування сучасних технологій для виявлення плагіату; 3) порушення етики дослідницької діяльності – розробки загальноприйнятих етичних кодексів із урахуванням різноманітних культурних і наукових традицій різних країн, проведення



регулярних тренінгів, що охоплюють основні аспекти наукової етики, методи виявлення й уникнення етичних порушень, а також механізми звітування про підозрювані порушення, створення механізмів контролю і відповідальності за дотримання етичних норм; 4) зростання випадків академічного шахрайства – впровадження етичних кодексів, використання технологічних засобів, підтримку студентів у подоланні мовних і культурних бар'єрів, забезпечення справедливих умов навчання та оцінювання, а також посилення міжнародної співпраці.

Ключові слова: академічна доброчесність, глобалізація освіти, студенти, викладачі, науковці, заклади вищої освіти, наукові установи, шляхи забезпечення академічної доброчесності.

Kulyk Olena Dmytrivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chair of the Department of Ukrainian Linguistics and Methods of Education, Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav. 30, Sukhomlynskyi St., Pereiaslav, 08401, tel.: (066) 754-73-70, <https://orcid.org/0000-0001-9116-4403>

Ovsiienko Liudmyla Mykolayivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor at the Ukrainian Language Department of Faculty of Ukrainian Philology, Culture and Art, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University. 13-B, Levka Lukianenka St., Kyiv, 04207, tel.: (066) 641-73-61, <https://orcid.org/0000-0002-8450-7305>

ACADEMIC INTEGRITY IN THE CONTEXT OF EDUCATIONAL GLOBALIZATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Abstract. In the scientific study, it is noted that the globalization of education, despite several advantages, also generates numerous issues in the practices of maintaining academic integrity: competition among educational institutions leads to discrepancies in ethical standards; it exacerbates the issue of knowledge/learning achievement verification; it causes breaches of ethical norms in research activities; it leads to an increase in cases of academic dishonesty, among others. The authors of the study aimed to identify and analyze existing problems and outline ways to ensure academic integrity in the context of educational globalization. The research concluded that overcoming the problem: 1) of discrepancies in ethical standards among different cultures is possible by reorienting educational systems in several countries from memorization and reproduction of information to active learning, which includes critical thinking, independent work, and a creative approach; 2) of knowledge verification / academic achievements requires the establishment of



universally accepted international assessment standards, which allow determining the level of academic achievement of students from different countries and educational systems, using various assessment methods that consider cultural, ethical, and linguistic characteristics of students and educators from different countries, and applying modern technologies to detect plagiarism; 3) of ethical breaches in research activities requires the development of universally accepted ethical codes that take into account the diverse cultural and scientific traditions of different countries, conducting regular training that covers key aspects of scientific ethics, methods of detecting and avoiding ethical violations, and mechanisms for reporting suspected violations, and creating mechanisms for monitoring and accountability for adherence to ethical norms; 4) of increasing cases of academic dishonesty requires the implementation of ethical codes, the use of technological means, supporting students in overcoming language and cultural barriers, ensuring fair learning and assessment conditions, as well as strengthening international cooperation.

Keywords: academic integrity, globalization of education, students, educators, researchers, higher education institutions, scientific institutions, ways to ensure academic integrity.

Постановка проблеми. Глобалізація освіти активізувала міжнародне співробітництво, сприяла розвитку академічної мобільності викладачів і здобувачів вищої освіти, уможливила доступ до відкритих електронних освітніх ресурсів, навчальних хмарних сервісів, методик використання їх в освітньому процесі тощо. Глобалізація, безумовно, має низку переваг, що позитивно впливають на розвиток освіти, водночас породжує й чимало проблем, до прикладу, у практиках дотримання академічної доброчесності: конкуренція між закладами освіти зумовлює розбіжності в етичних стандартах, загострює питання верифікації знань / навчальних досягнень (перевірка на відповідність об'єктивним критеріям), спричинює порушення етичних норм у дослідницькій діяльності, призводить до зростання випадків академічного шахрайства й ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Академічна доброчесність є об'єктом досліджень багатьох сучасних науковців як в Україні, так і за її межами. Різним аспектам її приділяли увагу Н. Батечко, С. Гончаренко, О. Гришина, А. Дурдас, М. Дурман, О. Дурман, Т. Карлова, О. Кулик, С. Омельчук, У. Проценко, С. Римар, О. Романчук, О. Семенов, Н. Сердюк, Д. Сопова, З. Стежко, І. Стифанишин, І. Тодорова, Л. Хоружа, Н. Юрко, A. Alajami, A. Calvo-Sastre, R. Comas-Forgas, O. Holden, T. Lancaster, M. Norris, V. Kuhlmeier, J. Sureda-Negre й ін. Попри значний інтерес учених до цієї проблеми, результати наукових студій залишаються неповними через



складність та специфічність об'єкта дослідження. Особливої уваги потребує питання дотримання академічної доброчесності в умовах глобалізації освіти через зростання міжнародних зв'язків і конкуренції між освітніми установами. Глобалізація сприяє збільшенню можливостей для шахрайства, зокрема плагіату та маніпуляцій із даними, внаслідок чого стає все складніше забезпечувати і зберігати етичні стандарти в академічному середовищі.

Мета статті – виявити та проаналізувати наявні проблеми, окреслити шляхи забезпечення академічної доброчесності в умовах глобалізації освіти.

Виклад основного матеріалу. Погляди викладачів і студентів на проблеми академічної доброчесності значною мірою залежать від загальної атмосфери в ЗВО, типових практик викладачів, *розбіжностей в етичних стандартах різних культур*. Те, що в одній країні є плагіатом, в іншій вважають прийнятною нормою. У колективістських культурах (де групові цілі в пріоритеті, значення має групова ідентичність, а індивідуальні досягнення розглядають із урахуванням внеску індивіда в суспільне благо) студенти вважають нормою допомагати одне одному під час складання тестів або ділитися правильними відповідями з друзями чи одногрупниками. В індивідуалістичних культурах (де пріоритетом є індивідуальні цілі, права і свободи переважають над груповими інтересами) такі дії розглядають як шахрайство.

До прикладу, в США університети суворо ставляться до плагіату та шахрайства, учасники освітнього процесу знають, що порушення правил і принципів академічної доброчесності матиме серйозні наслідки аж до відрахування чи звільнення із закладу освіти. В американських університетах увагу зосереджено на самостійній роботі, розвиткові критичного мислення, неординарних підходах до вирішення проблем. Система освіти США стимулює розвиток індивідуальних здібностей, що сприяє зниженню рівня академічного шахрайства [1]. Іноземні ж студенти, які навчаються в США, не впевнені в тому, що зможуть уникнути академічної недобросовісності, і частіше порушують правила і принципи академічної доброчесності [2], [3], [4], [5].

У КНР освітня система традиційно колективістська. Студенти часто надають допомогу одне одному (що заохочується), але така «співпраця» створює умови для академічного шахрайства. До того ж, китайські студенти зазнають суспільного тиску щодо високих академічних успіхів (інакше не матимуть можливості обійняти відповідну посаду, кар'єрного зростання), що спонукає їх вдаватися до нечесних методів. Академічна неправомірنا поведінка широко поширена і вкорінена в китайській системі вищої освіти як з-поміж студентів, так і з-поміж науковців. Університети в КНР погодилися, що академічні порушення не можуть бути усунені повністю, незважаючи на низку урядових політичних ініціатив [5], [6].



В освітніх системах, що акцентують на запам'ятовуванні та відтворенні інформації, студенти більш схильні до плагіату або використання нечесних методів. У системах, де заохочують критичне мислення та самостійну роботу, рівень академічного шахрайства нижчий.

Подолання проблеми розбіжностей в етичних стандартах різних культур можливе за умови переорієнтування освітніх систем низки країн від запам'ятовування та відтворення інформації до активного навчання, яке включає критичне мислення, самостійну роботу та творчий підхід: включення до освітніх програм курсів з критичного мислення й аналізу, що формують у студентів здатність оцінювати інформацію та робити обґрунтовані висновки, організація семінарів і воркшопів, де здобувачі освіти можуть розвивати свої дослідницькі навички, вчитися правильно використовувати джерела й уникати плагіату, залучення студентів до науково-дослідних проєктів, що дає їм змогу застосовувати теоретичні знання на практиці та розвивати навички самостійного дослідження, і, звісно, практика безперервного оцінювання, залучення технологій для запобігання плагіату, підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу про академічну доброчесність (останні три більшою чи меншою мірою зrealізовані в ЗВО України).

У різних країнах застосовують *розбіжні підходи до навчання й оцінювання*. Наприклад, у США значну увагу приділяють тестуванню, а в країнах ЄС письмовим роботам та індивідуальним проєктам. І тестування, і письмові / проєктні роботи можуть як сприяти дотриманню правил і принципів академічної доброчесності, так і спонукати до порушення їх.

Тестування навчальних досягнень уже понад століття є особливістю американської освіти. Уперше здобувачі зіштовхуються з ним на ранніх етапах навчання, а до 18 років результати тестування відіграють значну роль у прийнятті життєво важливих рішень. Застосовують його й у психолого-педагогічному скринінгові дітей і дорослих, кар'єрному та професійному навчанні, сертифікації і ліцензуванні осіб низки професій, відборі й працевлаштуванні працівників в уряді та організаціях приватного сектору тощо [7].

Тестування в системі освіти США відіграє важливу роль з кількох причин: тести мають чіткі критерії оцінювання, що нівелює суб'єктивність екзаменаторів [тестувальників], дають змогу швидко виявити рівень досягнень значної кількості здобувачів освіти, створюють менше можливостей для копіювання чи плагіату, оскільки відповіді зазвичай короткі і стандартизовані тощо. Водночас тестування упродовж усього періоду свого існування зазнавало постійної критики [8]: здобувачі освіти не люблять проходити тести, оскільки вони викликають тривогу і стрес, сприймаються як ситуації, що визначають долю; викладачі вважають, що тести спотворюють



процес навчання, згубно впливають на здобувачів, навчальні та освітні програми, оскільки є неконсистентними, особливо у випадках, коли їх створюють суб'єктивно, нерепрезентативними для реальних життєвих ситуацій; експерти ставлять під сумнів достовірність результатів, адже не всі тестові завдання мають змістову валідність, вимірюють креативність як рису особистості, невдало сформульоване запитання, варіант відповіді тощо (на великих групах учасників) призводить до того, що кращі результати можуть здобути не ті здобувачі, які мають найвищий рівень навчальних досягнень, а ті, які зрозуміли логіку складання тесту тощо. Однак кількість тестів і використання їх в американській системі освіти неухильно зростає, а критика зумовлює не ліквідацію тестування, а його еволюцію.

У країнах ЄС більше уваги приділяють письмовим роботам та індивідуальним проєктам. До прикладу, Фінляндія привернула міжнародну увагу завдяки високим результатам навчання своїх студентів у Programme for International Student Assessment (PISA). Офіційні особи багатьох країн, зокрема й Сполучених Штатів, відвідали Фінляндію, щоб визначити, чому фінські здобувачі освіти отримали такі високі результати. Припускають, що високі результати Фінляндії в PISA пояснюються відсутністю тестування в закладах освіти. Фінські здобувачі не складають національний стандартизований іспит у вигляді тестування. Один із директорів школи у Фінляндії визнав, що результати PISA були корисними для обґрунтування освітніх реформ Фінляндії і зауважив, що «тестування потрібне лише для того, щоб довести, що регулярне тестування – ні» [9]. Фінляндія використала PISA, щоб виправдати освітні реформи, які не передбачають загальнонаціонального тестування. Однак реформи Фінляндії дієві у невеликих країнах із відносно гомогенним населенням, тому їх складно втілити у великих країнах зі значним культурним (іммігранти) й соціально-економічним розшаруванням населення [там само].

Європейська система освіти часто акцентує на розвиткові критичного мислення, аналізу й синтезу інформації. Письмові завдання / проєкти уможливають більш чітко визначити рівень сформованості навчальних досягнень, розвивають критичне та креативне мислення, аналітичні навички, сприяють більш глибокому розумінню матеріалу, вимагають більше уваги до деталей, правильності цитування й оформлення роботи. Водночас оцінювання їх більш складне та суб'єктивне, оскільки залежить від різноманітності відповідей та інтерпретації їх викладачем. Письмові роботи / проєкти дають більше можливостей для порушення правил / принципів академічної доброчесності, оскільки студенти можуть використовувати матеріали чи ідеї інших авторів без належного цитування або дозволу.



Подолання проблеми верифікації знань в умовах глобалізації освіти потребує комплексного підходу: встановлення загальноприйнятих міжнародних стандартів оцінювання, які дають змогу визначити рівень навчальних досягнень студентів із різних країн і освітніх систем; використання різних методів оцінювання, які враховують культурні, етичні та лінгвістичні особливості студентів і викладачів із різних країн; застосування сучасних технологій для виявлення плагіату та інших форм нечесного поведіння під час письмових робіт і онлайн-тестувань; зміцнення міжкультурного навчання і розвиток міжкультурної компетентності поміж студентів і викладачів, що дасть змогу уникнути непорозумінь у процесі сприйняття різних підходів до навчання й оцінювання, викристалізувати спільну етикетну поведінку в академічній діяльності.

Глобалізація освіти створює проблеми і в *етичній сфері дослідницької діяльності*. Одним із аспектів глобалізації освіти є, як зазначено вище, зростання конкуренції між науковими установами й дослідниками. Це вимагає більшої ніж у конкурентів публікаційної активності в престижних міжнародних журналах, що, своєю чергою, тисне на дослідників («Публікуй або загинь» – поширений напівіронічний вислів, що віддзеркалює тиск на науковців, яких змушують регулярно публікувати свої роботи). Під впливом цього тиску деякі дослідники вдаються до порушення етичних норм, таких як фабрикація даних, плагіат або маніпуляція результатами досліджень, щоб забезпечити собі вищий рейтинг або отримати грантову підтримку.

Ще один аспект глобалізації освіти – збільшення кількості міжнародних наукових колаборацій, які, хоча й сприяють обмінові знаннями й технологіями, час від часу стають осередком етичних конфліктів через стандарти та кодекси усталених практик представників різних країн. Наприклад, у деяких країнах може бути недостатньо суворе регулювання етичних норм у наукових дослідженнях (до прикладу, КНР [5], [6]), що призводить до недотримання стандартів етичності у спільних міжнародних проектах.

Ще однією проблемою є фінансування наукових досліджень. Зі зростанням глобалізації освіти багато наукових установ стають залежними від міжнародних грантів і фінансування, що їх надають великі корпорації або міжнародні організації. Дослідники відчують тиск публікувати результати, які відповідають очікуванням або комерційним інтересам спонсорів, що знову-таки спонукає до порушення етичних норм.

Для подолання цих викликів важливо створювати та впроваджувати міжнародні стандарти етичності у наукових дослідженнях. Це може включати:

- розробку загальноприйнятих етичних кодексів з урахуванням різноманітних культурних і наукових традицій різних країн;
- проведення регулярних тренінгів (дослідниками з різних країн та культур для дослідників із різних країн і культур), що охоплюють основні



аспекти наукової етики, методи виявлення та уникнення етичних порушень, а також механізми звітування про підозрювані порушення;

– створення механізмів контролю і відповідальності за дотримання етичних норм: 1) формування спеціальних комітетів з етики у наукових та освітніх установах, які будуть відповідати за моніторинг дотримання етичних норм, розслідування підозрюваних порушень та застосування санкцій до порушників; 2) такі комітети – що в багатьох ЗВО та наукових установах України існують, на жаль, формально – повинні бути незалежними й мати чітко визначені процедури роботи, що гарантуватимуть справедливість і неупередженість; 3) створення міжнародних етичних комітетів, що включають представників різних країн і культур, які проводять незалежну оцінку етичності досліджень, здійснюваних у рамках міжнародних проєктів, та мають юридичні повноваження (з урахуванням міжнародного досвіду організацій Committee on Publication Ethics, COPE; International Council for Science, ICSU; The World Association of Medical Editors, WAME й ін., які не мають юридичних повноважень упроваджувати свої рішення, роль їх здебільшого консультативна й координуюча, а не регуляторна; дотримання високих стандартів COPE, ICSU, WAME залежить від готовності та здатності окремих країн адаптуватися до них).

Сучасні технології, які сприяють глобалізації освіти, водночас створюють нові можливості для зростання випадків академічного шахрайства. Інтернет надає легкий доступ до чужих робіт, купівлі готових наукових статей або дослідницьких проєктів, а також використання програмного забезпечення для маніпуляції даними або списування під час екзаменів. Значна кількість сайтів і сервісів пропонують написання професіоналами академічних робіт на замовлення, обіцяють забезпечити оригінальність, що спонукає студентів купувати готові есе, дослідницькі роботи чи навіть дисертації, особливо в умовах тиску чи браку часу. Попитом користуються й статистичні програми, редактори зображень та інші технології, що дають змогу змінювати дані, графіки чи таблиці, створюючи враження, що вони є достовірними. Поширенню таких практик сприяє й те, що інтернет забезпечує певний рівень анонімності, а це робить шахрайство більш привабливим і безпечним для здобувачів. Існують й онлайнві форуми, у яких студенти обмінюються інформацією про способи обману системи, рекомендаціями щодо використання певних сервісів і навіть готовими матеріалами. Такі платформи сприяють поширенню шахрайських методів і технік.

Масовий доступ до освіти, спричинений глобалізацією (онлайнві курси, міжнародні програми обміну, дистанційне навчання та інші форми освіти, що дають змогу навчатися незалежно від місця проживання), має



значний позитивний вплив на освітні можливості, але водночас створює виклики для підтримки академічної чесності. Викладачі змушені працювати з більшими групами, що призводить до перевантаження, знижує здатність ефективно моніторити та контролювати процес навчання, ускладнює надання індивідуальної допомоги та підтримки. У великих групах виявити випадки й можливі нові механізми шахрайства складніше – існує вірогідність, але незначна, – тому студенти можуть втрачати мотивацію до чесного навчання та шукати легші шляхи для досягнення успіху.

Мовні бар'єри – одна з головних проблем навчання іноземців за кордоном – мають значний вплив на академічну успішність і чесність. Здобувачам, для яких мова навчання є другою або навіть третьою, складно вповні розуміти матеріали лекцій, підручників та інших навчально-методичних джерел (адже термінологія може бути специфічною та складною для засвоєння), ефективно спілкуватися з викладачами й однокурсниками, брати участь у дискусіях, дотримувати вимог до письмових робіт, що, безумовно, впливає на якість їх тощо. Виникнення мовного бар'єру пов'язане з психологічними й лінгвістичними труднощами. Психологічні – низький рівень емоційної стійкості, невпевненість, страх робити помилки перед групою, викликати сміх або несхвалення, скутість у ситуації розмови у парі із «сильним» (тим, хто добре володіє мовою) співрозмовником, невміння застосовувати знання в ситуації реального спілкування. Лінгвістичні – нестача лексики, відсутність знань граматики, труднощі в розумінні іноземної мови на слух через слабкі навички аудіювання тощо [10, с. 110–111].

Через труднощі, пов'язані з мовними бар'єрами, студенти можуть вдаватися до неправомірних засобів – копіювати чи купувати чужі роботи, звертатися до інших осіб за допомогою у виконанні завдань, представляти неправдиві або вигадані джерела у своїх роботах, переписувати роботи без суттєвих змін і подавати їх як нові, використовувати автоматичні перекладачі для перекладу текстів з однієї мови на іншу, обмінюватися або навіть продавати вже виконані роботи, щоб уникнути виконання завдань, що порушує правила академічної чесності тощо.

Висновки. Академічна доброчесність в умовах глобалізації освіти є критично важливою для забезпечення стійкого розвитку. Вона вимагає адаптації до нових викликів, водночас відкриває можливості для зміцнення етичних стандартів та якості освіти. Глобалізація за низки переваг породжує й чимало проблем у практиках дотримання академічної доброчесності: конкуренція між закладами освіти зумовлює розбіжності в етичних стандартах, загострює питання верифікації знань / навчальних досягнень, спричинює порушення етичних норм у дослідницькій діяльності, призводить до зростання випадків академічного шахрайства й ін. Подолати проблему



(1) розбіжності в етичних стандартах різних культур можливо за умови переорієнтування освітніх систем низки країн від запам'ятовування та відтворення інформації до активного навчання, яке включає критичне мислення, самостійну роботу та творчий підхід; (2) верифікації знань / навчальних досягнень – за умови встановлення загальноприйнятих міжнародних стандартів оцінювання, які дають змогу визначити рівень навчальних досягнень студентів із різних країн і освітніх систем, використання різних методів оцінювання, які враховують культурні, етичні й лінгвістичні особливості здобувачів і викладачів із різних країн, застосування сучасних технологій для виявлення плагіату; (3) порушення етики дослідницької діяльності – за умови розробки загальноприйнятих етичних кодексів із урахуванням різноманітних культурних і наукових традицій різних країн, проведення регулярних тренінгів, що охоплюють основні аспекти наукової етики, методи виявлення й уникнення етичних порушень, а також механізми звітування про підозрювані порушення, створення механізмів контролю і відповідальності за дотримання етичних норм; (4) зростання випадків академічного шахрайства – за умови впровадження етичних кодексів, використання технологічних засобів, підтримку студентів у подоланні мовних і культурних бар'єрів, забезпечення справедливих умов навчання та оцінювання, а також посилення міжнародної співпраці.

Спільні зусилля уряду, викладачів, адміністрацій та здобувачів в означених напрямках створять міцне підґрунтя для розвитку інклюзивної та етичної академічної спільноти.

Література:

1. Fishman, T. (2015). Academic Integrity as an Educational Concept, Concern and Movement in US Institutions of Higher Learning. In: Bretag, T. (eds) *Handbook of Academic Integrity*. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-287-079-7_1-2
2. Bertram Gallant, T., Binkin, N., & Donohue, M. (2015). Students at risk for being reported for cheating. *Journal of Academic Ethics*, 13(3), 217–228. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s10805-015-9235-5>
3. Bretag, T., Mahmud, S., Wallace, M., Walker, R., McGowan, U., East, J., James, C. (2014). 'Teach us how to do it properly!' An Australian academic integrity student survey. *Studies in Higher Education*, 39(7), 1150–1169. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2013.777406>
4. Chen, Y.-H., & Van Ullen, M. K. (2011). Helping international students succeed academically through research process and plagiarism workshops. *College & Research Libraries*, 72(3), 209–235.
5. Chen, S., & Macfarlane, B. (2015). Academic Integrity in China. In: Bretag, T. (eds) *Handbook of Academic Integrity*. (pp. 1-6). Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-287-079-7_32-1
6. Gow, S., & Sun, Q. (2024). Academic Integrity in China: Challenges for Policy, Practice, and Quality Assurance in Higher Education. In S. E. Eaton (eds), *Second Handbook of Academic Integrity* (pp. 975-999). Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-3-031-54144-5_175
7. Wayne, Camara J. (1997). Use and Consequences of Assessments in the USA: Professional, Ethical and Legal Issues. *European Journal of Psychological Assessment*, 13, 2, 140–152. doi: <https://doi.org/10.1027/1015-5759.13.2.140>



8. Hutt, E. L. & Schneider, J. (2018). A history of achievement testing in the United States or: Explaining the persistence of inadequacy. *Teachers College Record*. 120(11). doi: <https://doi.org/10.1177/016146811812001102>

9. Hendrickson, Katie A. (2012). Assessment in Finland: A Scholarly Reflection on One Country's Use of Formative, Summative, and Evaluative Practices. *Mid-Western Educational Researcher*. 25, 1/2. 33–43.

10. Моргунова Н., Приходько С. Мовні бар'єри та можливості їх подолання в процесі вивчення іноземної мови студентами технічних ЗВО. *Інноваційна педагогіка. Теорія і методика професійної освіти*. Випуск 30. Т. 1. 2020. С. 109–112. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/30/part_1/24.pdf

References:

1. Fishman, T. (2015). Academic Integrity as an Educational Concept, Concern and Movement in US Institutions of Higher Learning. In: Bretag, T. (eds) *Handbook of Academic Integrity*. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-287-079-7_1-2 [in English].

2. Bertram Gallant, T., Binkin, N., & Donohue, M. (2015). Students at risk for being reported for cheating. *Journal of Academic Ethics*, 13(3), 217–228. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s10805-015-9235-5> [in English].

3. Bretag, T., Mahmud, S., Wallace, M., Walker, R., McGowan, U., East, J., James, C. (2014). 'Teach us how to do it properly!' An Australian academic integrity student survey. *Studies in Higher Education*, 39(7), 1150–1169. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2013.777406> [in English].

4. Chen, Y.-H., & Van Ullen, M. K. (2011). Helping international students succeed academically through research process and plagiarism workshops. *College & Research Libraries*, 72(3), 209–235 [in English].

5. Chen, S., & Macfarlane, B. (2015). Academic Integrity in China. In: Bretag, T. (eds) *Handbook of Academic Integrity*. (pp. 1-6). Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-287-079-7_32-1 [in English].

6. Gow, S., & Sun, Q. (2024). Academic Integrity in China: Challenges for Policy, Practice, and Quality Assurance in Higher Education. In S. E. Eaton (eds), *Second Handbook of Academic Integrity* (pp. 975-999). Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-3-031-54144-5_175 [in English].

7. Wayne, Camara J. (1997). Use and Consequences of Assessments in the USA: Professional, Ethical and Legal Issues. *European Journal of Psychological Assessment*, 13, 2, 140–152. doi: <https://doi.org/10.1027/1015-5759.13.2.140> [in English].

8. Hutt, E. L. & Schneider, J. (2018). A history of achievement testing in the United States or: Explaining the persistence of inadequacy. *Teachers College Record*. 120(11). doi: <https://doi.org/10.1177/016146811812001102> [in English].

9. Hendrickson, Katie A. (2012). Assessment in Finland: A Scholarly Reflection on One Country's Use of Formative, Summative, and Evaluative Practices. *Mid-Western Educational Researcher*. 25, 1/2. 33–43. [in English].

10. Morhunova N., Prykhodko S. (2020). Mовni bariery ta mozhlyvosti yikh podolannia v protsesi vyvchennia inozemnoi movy studentamy tekhnichnykh ZVO [Language Barriers and the Possibilities of Their Supplements in the Process of Learning Foreign Language by Students of Technical Universities]. *Innovatsiina pedahohika. Teoriia i metodyka profesiinoi osvity*. Vypusk 30. Т. 1. S. 109–112. Retrieved from http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/30/part_1/24.pdf [in Ukrainian].

Журнал

*«Актуальні питання у
сучасній науці»*

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка»,
Серія «Державне управління», Серія «Техніка»,
Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 8(26) 2024

Підписано до друку: 15.08.2024 р.
Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

ФОП Жукова Ірина Віталіївна Свідоцтво серія ДК №7425 від 09.08.2021 р.,
02217, м. Київ, пр. Маяковського Володимира, буд. 4-В, кв. 10